

پیشرفت در مواد و ساخت جداکننده‌ها در ابرخازن‌ها

چکیده

ابرخازن‌ها^۱ (SCs) به دلیل ظرفیت ذخیره انرژی بالا و سرعت شارژ-دشارژ سریع، به طور گسترده در کاربردهای انرژی بسیار مورد استفاده قرار گرفته‌اند. اجزای مهم SC شامل دو الکترود، یک الکترولیت و یک جداکننده است. عملکرد یکپارچه همه این اجزا جهت افزایش توانایی ذخیره انرژی^۲ دستگاه ضروری می‌باشد. برای سیستم‌های انرژی الکتروشیمیایی پیشرفته^۳، جستجوی مواد جداکننده با هدایت یونی بالاتر، استحکام مکانیکی، پایداری حرارتی، عمر طولانی‌تر و هزینه ساخت پایین ضروری است. طراحی و ساخت مناسب جداکننده، پایداری حرارتی، ظرفیت ویژه بالا، راندمان و عمر SC را بهبود می‌بخشد. در این بررسی، مطالعه‌ای بر روی مواد مختلفی که در ساخت غشاهای جداکننده استفاده می‌شوند، یعنی مواد پلیمری، پلیمری-سرامیکی^۴ و مواد زیستی^۵ و تأثیر این مواد بر عملکرد کلی SC ارائه شده است. روندهای جدید در توسعه دستگاه‌ها با ادغام مواد جداکننده هوشمند^۶ با SCها نیز برجسته شده است.

کلمات کلیدی

ابرخازن‌ها، مواد پلیمری، مواد پلیمری-سرامیکی، پلیمر زیست‌سازگار.

نتیجه‌گیری

جداکننده‌ها در SCها جریان یونی را ایجاد نموده و جریان الکترونی را ایزوله می‌نمایند. طراحی و ساخت، ساختار و خواص جداکننده‌ها را تعیین نموده که به نوبه خود نقشی حیاتی در تعیین عملکرد SC، از جمله چگالی انرژی و توان را با تنظیم سینتیک سل، عمر چرخه و ایمنی دارد. ماده‌ای که سطح ویژه بالا، خواص مکانیکی عالی و پایداری حرارتی بالا را نشان می‌دهد، به عنوان مخزن الکترولیت عمل نموده و از نظر الکتروشیمیایی در محدوده پتانسیل بالاتر بی‌اثر می‌ماند، پایداری سیکل‌پذیری خوبی را با حفظ ظرفیت بالا نشان می‌دهد و همچنین ساخت آسان‌تر و ارزان را امکان‌پذیر می‌نماید. به عنوان ماده جداکننده مناسب، در حالیکه فرآیندی که نه تنها می‌تواند نانو حفرات با ساختارهای کنترل شده را به روشی ساده و کارآمد در مقیاس بزرگ ایجاد نماید، بلکه الکترودها را از

¹Supercapacitors

² energy storage ability

³advanced electrochemical energy systems

⁴ polymer-ceramic

⁵ bio-based materials

⁶ smart separator materials

یکدیگر جدا نموده و سبب تسهیل انتقال یون می گردد. حفظ خواص مکانیکی مورد نظر با ساختار منافذ کنترل شده کلید اصلی است.

ویژگی‌ها (ترکیب شیمیایی^۱ و مورفولوژی^۲ آن) غشاهای جداکننده بر مقاومت معادل (بستگی به تخلخل^۳ و ضخامت^۴)، ترشوندگی (زاویه فاز^۵) و چگالی توان (ثابت زمان آسایش^۶) تأثیر می گذارند. تخلخل بالا (مساحت سطح ویژه بالا^۷) در طراحی جداکننده‌ها برای اطمینان از حفظ الکترولیت فراوان و حرکت مداوم و سریع یون‌ها به جلو و عقب بین الکترودها مورد نیاز است.

برای دستیابی به عمر طولانی تر و افزایش ایمنی و پایداری حرارتی SCها، فرار حرارتی^۸ را می توان با استفاده از پلیمرها/جداکننده‌های پاسخگو به دما کاهش داد که این موضوع می تواند مهاجرت و جذب یون^۹ را با تغییر ساختار یا ویژگی فیزیکی آن‌ها مانند ویسکوزیته، تغییر داد. بسته به کاربرد دیگر، انتظار می رود جداکننده‌ها بار را حمل می نمایند زیرا با اعضای ساختاری باتری در ارتباط هستند و در برابر دمای پایین/بالا بدون به خطر انداختن ویژگی‌های مورد نیاز (باتری) مقاومت نموده و به عنوان یک جزء چندوظیفه‌ای عمل می نمایند؛ به طور مثال به عنوان دیودی همراه با الکترودهای جداکننده می باشد. تجزیه و تحلیل تحقیقات نشان می دهد که جستجو برای جداکننده‌های جدید مبتنی بر نانو، جداکننده‌های هوشمند و روش‌های فرآیندی جدید جهت بهبود عملکرد SCها در شرایط سخت نیز مورد نیاز است. جدا از بهبود عملکرد توان، گامی در جهت استفاده از مواد ارزان تر، غیر سمی، زیست تخریب پذیر/کم کربن/مواد سبز و دستیابی به تولید پایدار جداکننده‌ها/SC و بازیافت آن‌ها مورد نیاز است.

Reference

Ahankari S, Lasrado D, Subramaniam R. Advances in materials and fabrication of separators in supercapacitors. *Materials Advances*. 2022;3(3):1472-96.

DOI: 10.1039/d1ma00599e

---

¹ chemical composition

² morphology

³ porosity

⁴ thickness

⁵ phase angle

⁶ relaxation time constant

⁷ high specific surface area

⁸ thermal runaway

⁹ ion migration and adsorption